

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2989/2019
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Секуловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Иван Глигорић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1066/19 од 08.05.2019. године, у седници одржаној 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1066/19 од 08.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П 1250/18 од 28.12.2018. године, првим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга од 01.10.2010. године исплати износ од 6.300 евра у динарској противвредности према курсу важећем на дан плаћања са каматом коју плаћа Централна европска банка почев од 15.06.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, па до коначне исплате. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован део захтева за камату на досуђени износ главног потраживања преко досуђеног износа почев од 14.06.2011. године, до траженог износа почев од 01.10.2010. године. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 134.464,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.05.2017. године, до коначне исплате. Четвртим ставом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног, до траженог износа од 147.064,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1066/19 од 08.05.2019. године, жалба туженог је усвојена и пресуда Основног суда у Шапцу П 1250/18 од 28.12.2018. године у побијаном усвајајућем делу из става првог и трећег изреке укинута, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се

тужени обавезе да му на име дуга од 01.10.2010. године исплати износ од 6.300 евра у динарској противвредности према курсу важећем на дан плаћања са каматом коју плаћа Централна европска банка почев од 15.06.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, па до коначне исплате. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 126.723,00 динара. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 90.964,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14 и 87/18), у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена и неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Указивање тужиоца на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона.

Према утврђеном чињеничном стању у поступку пред другостепеним судом, тужилац и тужени су се познавали из виђења и тужени је од тужиоца, за кога је чуо да позајмљује новац уз камату, дана 14.07.2009. године позајмио износ од 1.500 евра са роком враћања од 14.11.2009. године. Тужени је био дужан да сваког 14. у месецу тужиоцу исплаћује камату од по 400 евра, а 14.11.2009. године је требало да исплати уз камату и главницу од 1.500 евра, укупно 1.900 евра. На тужиочев захтев, тужени је камату за август исплатио тужиоцу дан раније, 13.08.2009. године, а наредних месеци сваког 14. у месецу тужени је тужиоцу давао по 400 евра на име камате. Дана 14.11.2009. године, тужилац од туженог није прихватио износ од 1900 евра на име враћања целог износа дуга, већ је узео само камату у удвојеном износу, јер тужени није стигао у заказано време, а рок враћања је продужио за још годину дана. У међувремену, тужени је дана 01.09.2009. године од тужиоца позајмио и износ од 3.000 евра, са каматом од 10% месечно, које је требало да враћа сваког 01. у месецу, а тужилац је туженом одмах одбио први износ камате и предао му 2.700 евра. Тужени је сваког 01. у месецу тужиоцу враћао 300 евра и сваког 14. у месецу 400 евра на име камата на узете позајмице, све до 01.10.2010. године, када је направљен пресек дуга туженог, сачињавањем писмена означеног као „Споразумни договор“, који је тужени лично руком написао у ресторану „ВВ“ у ..., по диктату тужиоца. „Споразумни договор“ потписан је од стране тужиоца и туженог и гласи: „Споразумни договор који се не може мењати. Ја, ББ из ..., изјављујем да ћу од данас, као што сам и до сада радио, сваког 01. и 14. у месецу враћати делове бескаматног дуга (пријатељског позајмљивања) и то 01. у месецу 300 евра и 14. у месецу 400 евра до 14.06.2011. године, тј. до исплате целокупне пријатељске позајмице коју сам узео од

дугогодишњег пријатеља (породичног) АА из ... у износу од 6.300 евра, колико сам у овом моменту дужан. У случају било каквог кашњења, целокупан дуг до јуна 2011. године смо ја и моја породица дужни вратити исти дан, што гарантујемо часном речи и покретном и непокретном имовином“. Дана 14.11.2010. године тужени је, по тужиоцевом диктату, у истом ресторану сачинио писмено следеће садржине: „Изјава којом ја, ББ из ..., желим да се у моје име и моје породице извиним мом пријатељу АА који ми је потпуно пријатељски, без икакве камате или неких других услуга, позајмио новац када ми је био преко потребан. Договорили смо се и написали да позајмљени новац враћам у ратама и то 01. у месецу 300 евра, а 14. у месецу 400 евра до измирења целокупног дуга, тј. до 14.06.2011. године. Овај пут данас сам из оправданих разлога закаснио, али ћу сутра до 9 сати донети целу рату од 400 евра. Ово ми се никад више неће поновити али ја овога пута нисам крив, јер ми људи за које сам завршио послове нису исплатили новац који сам ја сигурно очекивао, па се нисам раније обезбедио. Са овим је сагласан и мој пријатељ, АА“. Ову изјаву потписали су и тужилац и тужени. Тужени је дана 10.12.2010. године против тужиоца поднео кривичну пријаву због кривичних дела принуде и зеленаштва, а након саслушања странака и сведока, а ОЈТ у Шапцу је дана 20.07.2012. године ову пријаву одбацило са образложењем да пријављено дело није кривично дело, а тужени није преузео кривично гоњење. Исплатом камате у износима од по 400 евра сваког 14. у месецу у периоду од августа 2009. године, па закључно са септембром 2010. године (14 месеци), тужени је тужиоцу вратио укупно 5.600 евра, а исплатом камате у износима од по 300 евра сваког 01. у месецу, и у периоду почев од октобра 2009. године, па закључно са септембром 2010. године (12 рата) тужени је тужиоцу вратио укупно 3.600 евра, односно укупно 9.200 евра.

Код тако утврђеног чињеничног стања правилна је одлука другостепеног суда да тужбени захтев није основан.

Одредбом члана 557. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, а чланом 558. став 1. истог закона да се зајмопримац може обавезати да уз главницу дугује и камату. Чланом 562. став 1. ЗОО прописано је да је зајмопримац дужан да врати у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета, чланом 559. став 1. ЗОО да је зајмодавац дужан предати одређене ствари у уговорено време, а ако рок за предају није одређен, онда кад то зајмопримац затражи. Одредбом члана 399. став 1. ЗОО прописано је да стопа уговорене камате између физичких лица не може бити већа од каматне стопе која се у месту испуњења плаћа на штедне улоге по виђењу.

Код утврђеног да је тужени од тужиоца позајмио износ од 4.500 евра са уговореном каматом, да је sukcesивним исплатама на име камате вршеним у периоду од августа 2009. године до 01.10.2010. године, када је сачињен „Споразумни договор“, тужиоцу исплатио износ од најмање 9.200 евра, то је по оцени Врховног касационог суда правилно другостепени суд нашао да је тужени тужиоцу вратио дуг у целости. Наиме, правилно је другостепени суд оценио изведене доказе у смислу одредбе члана 8. ЗПП и правилно применио материјално

право када је закључио да тужени није у обавези да тужиоцу на име зајма исплати износ од 6.300 евра.

Неосновано се ревизијским наводима указује да је другостепени суд своју одлуку засновао само на исказу туженог, не узимајући у обзир остале изведене доказе, односно „Споразумни договор“ и „Изјаву“, сачињене између тужиоца и туженог. Наиме, другостепени суд је приликом одлучивања ценио наведена писмена, па је имајући у виду њихову садржину, и кроз оцену осталих изведених доказа, исказа тужиоца уз тврдњу да је позајмица учињена без камате, и туженог, да је исте потписао у страху од тужиоца, правилно утврдио да је стварно позајмљени износ туженом био 4.500 евра, да је уговорена камата, а да је тужени тужиоцу исплатио укупан износ од 9.200 евра. Ово, посебно када се има у виду да је тужилац саслушан у својству парничне странке, изјавио да са туженим није пријатељ, нити познаник, већ да се једва познају, што искључује да је реч о зајму без камате, датом у сврхи помоћи туженом. Ни осталим ревизијским наводима не доводи се у сумњу закључак другостепеног суда о утврђеној висини главнице и износу исплаћеног новца тужиоцу, код правилне оцене другостепеног суда да је тужени sukcesивним исплатама тужиоцу исплатио укупан износ од 9.200 евра.

Са напред наведених разлога, одлучено је као у изреци, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**